

Vår referens

Miljöavdelningen
Johan Johnmark
040/044- 25 25 54

Bildande av naturreservatet Sporrakulla i Östra Göinge kommun

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Sporrakulla
Kommun	Östra Göinge
Natura 2000 ID	SE0420241
Gränser	Området är markerat med heldragen svart linje på bifogad karta (bilaga 1)
Fastigheter	Sporrakulla 1:1 (del av)
Markägarkategori	Bolag
Läge	Området är beläget ca 10 km nordost om Broby.
Kartblad	Ekonomiska kartan: 03E8a
Koordinater	N6238242, Ö452930 (Sweref 99)
Naturgeografisk region	Nr 8, Nordöstkånes barrskogslandskap
Inskrivna nyttjanderätter	Se bilaga 2
Gemensamhetsanläggningar	Se bilaga 2
Areal	Cirka 24,1 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen det område som utmärkts med heldragen svart linje på bifogade karta (bilaga 1) som naturreservat.

För att trygga syftet med naturreservatet skall de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

Syftet med naturreservatet

- Bevara och restaurera ett ålderdomligt kulturlandskap med den biologiska mångfald som är knuten till slätteräng, löväng, betad hagmark och små åkerlyckor,
- Bevara, restaurera och återskapa ett skogsområde med den biologiska mångfald som är knuten till ädellövskog bestående av bok och ek med inslag av tall,
- Gynna de i området förekommande rödlistade arterna,
- Främja det rörliga friluftslivet.

Föreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet **att**

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, muddra, borra, schakta, dika eller fylla ut,
2. uppföra ny byggnad, jakttorn på hävdad mark eller annan anläggning,
3. anlägga väg eller parkeringsplats,
4. anlägga vilthägn,
5. anordna upplag annat än tillfälligt för skogs- och jordbrukets behov,
6. plantera eller så buskar och träd,
7. avverka träd och buskar, gallra, röja, ta bort dött träd eller vindfälle eller på annat sätt påverka vegetationen,
8. omföra hagmark eller ängsmark till kultiverad betesmark,
9. dra fram luftledning,
10. använda kemiska bekämpningsmedel eller sprida konstgödselmedel eller jordförbättringsmedel.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet

1. utmärkning av och upplysning om naturreservatet,
2. röjning, gallring, avverkning, sådd eller plantering av träd,
3. skötsel av åkrar, slätter- och betesmarker innefattande traditionell odling, årlig betesdrift, uppsättande och underhåll av stängsel, hamling av lövträd samt slätter,
4. utförande och underhåll av anläggningar och anordningar för allmänhetens tillgänglighet,
5. uppsättning av fågelholkar,
6. undersökningar och miljöövervakning av djur- och växtlivet samt av mark- och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. skada fast naturföremål eller ytbildning,
2. tälta, ställa upp husvagn, campingbil eller motsvarande,
3. plocka, gräva upp eller på annat sätt skada växter, (inklusive mossor), lavar eller vedsvampar,
4. avsiktligt bryta sönder eller insamla och bortföra, även elda, död ved.
5. samla in djur, t ex skalbaggar eller mollusker, eller i övrigt avsiktligt störa eller påverka djurlivet,
6. medföra ej kopplad hund eller annat lösgående husdjur,
7. göra upp eld annat än på anvisade platser,
8. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch, eller därmed jämförlig anordning annat än på anvisade platser - informations- och naturreservatsskyltar samt gränsmärken undantagna.

Föreskrifterna under A och C skall inte utgöra hinder för åtgärder i samband med skötsel av området samt anordnande av information i enlighet med av Länsstyrelsen fastställd skötselplan eller för drift och underhåll av vid tidpunkten för detta beslut befintliga ledningar tillhörande kommunen, el- och teledistributör. Föreskrifterna skall ej heller utgöra hinder för normalt underhåll av befintliga vägar. Föreskrifterna A2 och C2 gäller ej för tillfälliga marknadsstånd, husvagnsuppställningar, bajamajor, scen etc i samband med evenemang som sanktionerats av markägaren. Föreskriften C5, C6 och C8 gäller ej heller i samband med jakt.

Länsstyrelsen erinrar om att det enligt 7 kap 7 § miljöbalken kan meddelas dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl.

Beskrivning av området

Naturreservatet ligger inom området Kullaskogen, som förr utgjorts av vidsträckta utmarksområden med spridda torp eller gårdsanläggningar. Stora delar av de förr mer eller mindre skogfattiga utmarksbetena har planterats med barrskog i början av 1900-talet. Sporrakulla gården, som ligger på en höjd, härstammar från 1700-talet och är ett gott exempel på en ensamgård i skogsbygden. Gårdens omgivningar visar på ett ålderdomligt kulturlandskap, som förr var betydligt skogfattigare än idag. I anslutning till gården har restaurering av lövängen med hamlade askar, slåtterytor samt hagmarker inletts. Vissa forna åkerytor är planterade med granskog. Från gården leder en fågata till de forna utmarksbetena.

Söder om gården växer numera på utmarken en blandskog med bok, ek och gran i en kuperad och delvis blockrik terräng. Lövträdsförekomsten har mycket lång trädkontinuitet.

Ärendets handläggning

Fråga om bildande av naturreservat har väckts av Skogsvårdsstyrelsen i samband med anmälan om avverkning inom fastigheten. Markägaren har ställt sig positiv till bildande av naturreservat. Länsstyrelsen har i samråd med markägaren avgränsat naturreservatet samt upprättat förslag till syfte och föreskrifter.

Överenskommelse om intrångsersättning har träffats mellan Länsstyrelsen och markägaren.

Ärendet har remisshanterats.

Skäl för beslut

Sporrakulla gården (byggnadsminnesmärkt) med dess löväng, hagmarker och skogar är av riksintresse att bevara för framtida generationer. Sporrakulla är ett välbesökt och omtyckt turistmål främst under sommarhalvåret, men nyttjas frekvent även under övriga årstider för fritt strövande på de anlagda vandringslederna.

Ett område kring gården är sedan 16 december 2005 ett beslutat Natura 2000 område, (SE0420241). Delar av området är utpekade som riksintresse för naturvården och för kulturmiljövården.

Sporrakulla utgör en värdekärna inom en utpekad värdetrakt (där bl.a. de närliggande laga kraft vunna naturreservaten Grävlingabackarna och Dalshult ingår) i strategin för formellt skydd av skog i Skåne län.

Skogsstyrelsen har utpekade ett naturvärde och en nyckelbiotop i området. Naturvärdet utgörs av 4,6 hektar ädellövskog. Nyckelbiotopen utgörs av 1,3 hektar löväng. Sporrakulla är bitvis mycket rikt på död ved, som fortfarande är en bristvara inom dagens skogsbruk. Spillkråka, upptagen på EU:s art och habitatsdirektivslista häckar i området.

Hela naturreservatet ingår i ett större område som är utpekade som värdefull tätortsnära natur (Immelns sjösystem och Kullaskogen).

Flera rödlistade arter förekommer eller torde förekomma inom området.

Ett permanent skydd av Sporrakulla medför ett bidrag till bl.a. uppfyllande av miljömålen levande skogar, ett rikt växt och djurliv och god bebyggd miljö.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara en kulturhistorisk intressant miljö med dess biologiska mångfald, skydda värdefull naturmiljö och skydda livsmiljö för skyddsvärda arter samt för att tillgodose områden för friluftslivet bör Sporrakulla avsättas som naturreservat.

Länsstyrelsen gör den bedömningen att ordningsföreskrifterna inom naturreservatet är av så begränsad omfattning att det inte innebär något allvarligt försvårande av områdets utnyttjande i enlighet med vad som annars gäller enligt allemansrätten.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. skall en skötselplan ingå i varje beslut om bildade av ett naturreservat. Skötselplanen fastställs av Länsstyrelsen i särskilt beslut denna dag.

Förvaltning

Länsstyrelsen är förvaltare av naturreservatet och skall fortlöpande samråda med markägare, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, miljödepartementet, se bilaga 3

I den slutliga handläggningen av detta ärende deltog länsöverdirektör Björn Risinger, beslutande, miljödirektör Elisabeth Hellmo, naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén, länsassessor Ursula Gårdendahl, planhandläggare Ivan Gallardo och naturvårdshandläggare Johan Johnmark, föredragande.

Björn Risinger

Johan Johnmark

Bilagor

1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Utdrag ur fastighetsregistret, nyttjanderätter och gemensamhetsanläggningar
3. Hur man överklagar

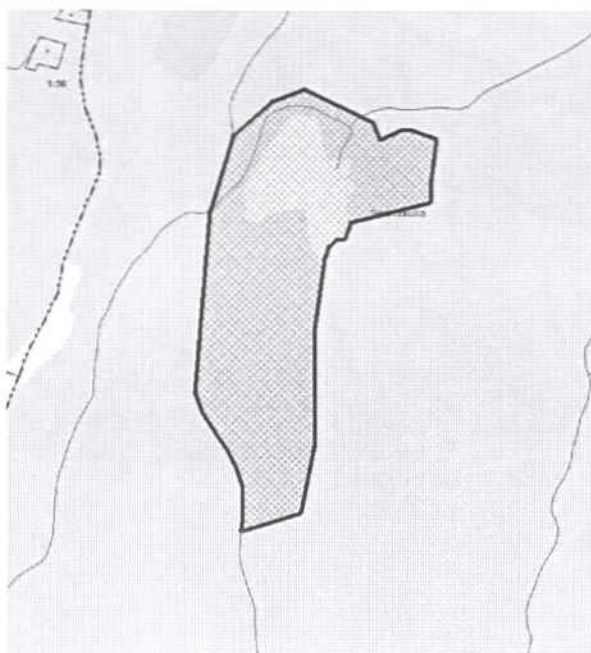

Vår referens

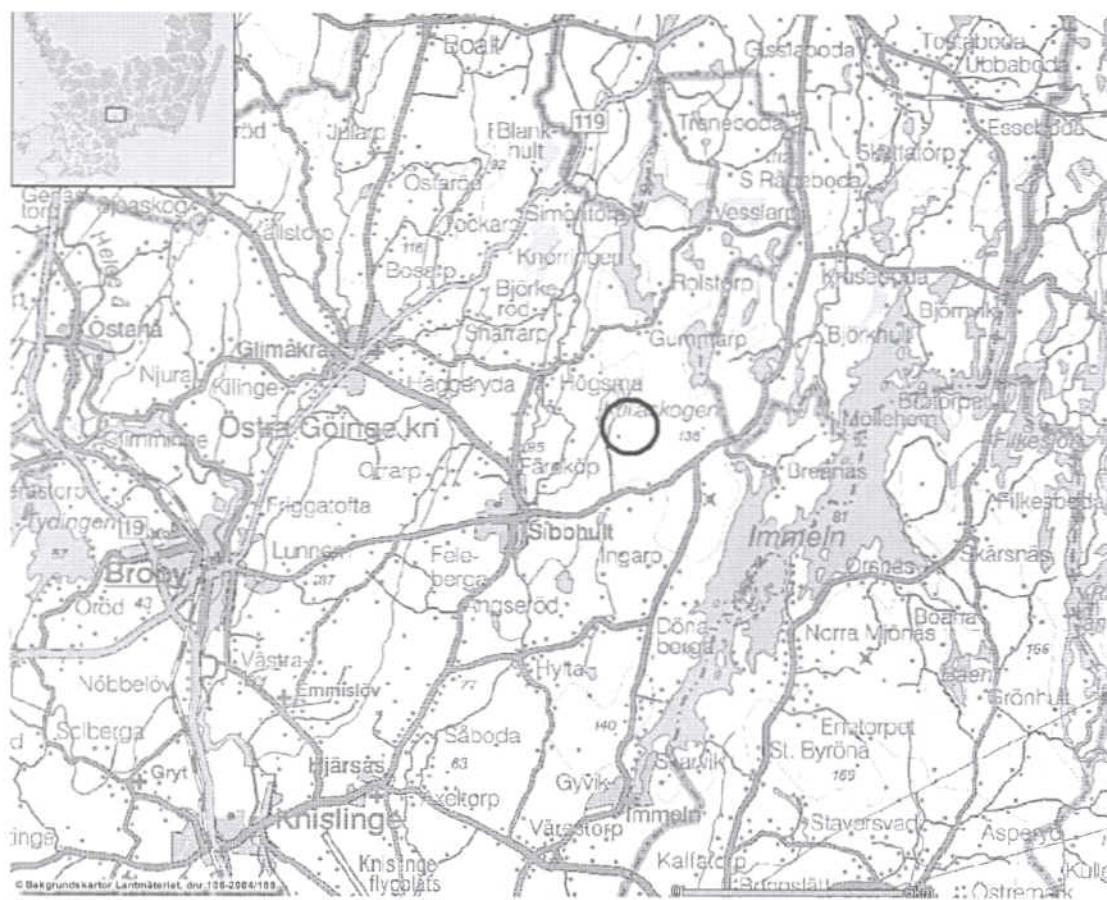
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
040/044 - 25 25 54

Bilaga 1. Karta med naturreservatets avgränsning

Tillhör beslut den 17 februari 2010 om Naturreservatet Sporrakulla i Östra Göinge kommun.

Naturreservatet är rasterat och markerat med heldragen svart linje på kartan.

Översiktskarta med en svart ring kring naturreservatet. Skala cirka 1:100 000

Johan Johnmark

Kopia för kännedom till:

Akten